Stallingen totalfredes i tre år

Flere års katastrofalt ringe fangster af stalling får nu Fiskeridirektoratet til at lytte til sportsfiskerforeningers bekymring. Resultatet bliver en totalfredning af den smukke laksefisk i tre år.

Foto: Søren Astrup Jørgensen

Et sjældent syn. Desværre er flotte stallinger som denne et sjældent syn i de danske åer. Derfor totalfredes stallingen nu.

Af Jesper Svennum
jbs@sportsfiskeren.dk

– I mange år har vi haft en meget fin bestand af stallinger, og så sent som i efteråret 2009 elfiskede vi rigtig mange, store og flotte stallinger blandt andet i Grindsted Å. Siden har vores medlemmer stort set ikke fanget nogle. Vi kan kun gisne om, hvorfor vi ser den her nedslående tilbagegang i stallingfiskeriet. Sådan lyder den nedslående status fra Jørgen Tholstrup, der er formand for Grindsted Sportsfiskerforening.

De bekymrende tilbagemeldinger fra sportsfiskerne fik allerede i sommeren 2010 Grindstedforeningen til at indføre en lokal fredning i sine fiskevande. Stallingfangsterne har imidlertid været så ringe i alle Jyllands stallingvandløb, at flere sportsfiskeforeninger af egen drift har valgt at frede den smukke laksefisk med det blå skær og den karakteristiske, høje rygfinne. Dermed blev stallingen fredet – ikke bare i Grindsted og Ansager åer – men i hele Varde Å-systemet, Kongeåen og visse dele af Gudenåen.

Samme nedslående resultat

I afmagt over ikke at kende baggrunden for stallingens forsvinden, blev DTU Aqua bedt om at tage sagen op af flere sportsfiskerforeninger og Danmarks Sportsfiskerforbund. Og da det kom DTU Aqua for øre, at sportsfiskere pludselig var holdt op med at fange stallinger, foretog de en grundig opsamling af data. Det endte med samme nedslående resultat, som sportsfiskerne oplevede:

– Vi så et samlet billede, der viste, at der var sket en dramatisk nedgang i antallet af stallinger i åerne, og det helt tydelige kollaps var sket efter vinteren 2009-10. I de fleste af disse vandløb var også fiskearter som knude og strømskalle næsten forsvundet, siger Niels Jepsen, der er seniorforsker i DTU Aqua i Silkeborg.

Han påpeger, at der ikke er videnskabelig dokumentation for, hvor galt det står til med stallingen. Men udtaler:

– Der er tilstrækkelig med indikationer på, at stallingen er i reel fare for udryddelse i mange vandløb, og derfor har DTU Aqua anbefalet Fiskeridirektoratet hurtigt at iværksætte en landsomfattende treårig fredning af stallingen.

Treårig fredning

Fiskeridirektoratet har nu sagt ja til at skrive en treårig fredning af stallingen ind i bekendtgørelsen om mindstemål og fredningstider. Fredningen trådte i kraft den 16. maj i år og varer frem til og med den 15. maj 2014. Fra 2015 vil den nuværende fredningsperiode fra 15. marts til 15. maj igen træde i kraft.

DTU Aqua vil i den kommende tid lave øget overvågning af bestemte vandløbsstræk i håbet om at finde årsagerne til stallingens tilsyneladende forsvinden. ■

Om stallingen

Stallingen er en laksefisk, der forekommer naturligt i vandløbene i den del af Vestjylland, der var isfri under sidste istid. I 1930'erne blev der udsat stallinger i Gudenåen, hvor de siden har klaret sig uden udsætninger. I 1970'erne var bestandene uddøde i Varde Å-systemet og faretruende små i Kongeå-systemet. Her blev der i 1980'erne og 1990'erne iværksat en række udsætninger, der genskabte de forsvundne bestande. Der blev udsat stalling i blandt andet Varde Å-systemet, Sneum Å, Ribe Å, Brede Å og Vidåen. Flere af disse åer havde indtil for ganske nylig nogle store bestande af stalling.